

Sollefteå kommun

Rektorn vid Rödsta skola

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Rödsta skola
i Sollefteå kommun

Tillsyn i Rödsta skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sollefteå kommun under våren 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Rödsta skola besöktes av Skolinspektionen den 14 januari 2014.

Fakta om skolan

Rödsta skola i Sollefteå kommun ligger strax utanför den centrala delen av staden. Verksamheten leds av en rektor och omfattar förskoleklass (F), årskurserna 1–3 och fritidshem. Rektorn har också ansvar för Prästbordets skola F–3 och fritidshem samt åtta förskoleavdelningar. Läsåret 2012/13 har hundra procent av lärarna i Rödsta skola pedagogisk högskoleexamen. Vid skolan finns en specialpedagog.

I Rödsta skola finns 85 elever, varav 21 elever i förskoleklass. Alla klasser är åldershomogena och lärarna är organiserade i ett arbetslag. Lärarna i Rödsta skola har regelbundet samarbete med lärarna i Prästbordets skola.

Kunskapsresultat

Skolinspektionen har inte tagit del av någon redovisning av måluppfyllelsen i förskoleklassen vid Rödsta skola.

Enligt Skolverkets officiella statistik för läsåret 2012/13 är andelen elever i årskurs 3 som nått kravnivån för godkänt resultat på samtliga delprov i de nationella ämnesproven i matematik lägre än riket, 52,4 procent respektive 67,7 procent. I ämnet svenska är andelen som når kravnivån 61,9 jämfört med 78,3 i riket. Inför tillsynen har skolan redovisat kunskapsresultat till Skolinspektionen. Skolans sammanställning av måluppfyllelsen i årskurs 3 för läsåret 2012/13 visar att 81 procent av eleverna når kunskapskraven i ämnet svenska och i ämnet matematik. I de samhällsorienterande och de naturorienterande ämnena når 90 procent av eleverna kunskapskraven.

Helhetsbedömning

Skolinspektionens beslut redogör för de brister som framkommit vid tillsynstillfället. Det är dock huvudmannen som ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. I detta ligger ansvar för att vidta åtgärder för att rätta till brister närhelst de framkommer.

I Rödsta skola ges eleverna goda förutsättningar att nå de nationella målen för utbildningen. Hundra procent av lärarna har läsåret 2012/13 pedagogisk högskoleexamen. Elevernas kunskapsutveckling följs och utvärderas kontinuerligt

på individnivå genom lärarnas egen undervisning och de skriftliga individuella utvecklingsplanerna. Lärarna vid skolan gör lokala pedagogiska planeringar som rektor varje månad tar del av. Det framgår att lärare från Rödsta skola samverkar med Prästbordets skola, bland annat kring läroplanen, för att främja lärande och utveckling. Tillsynen visar vidare att Rödsta skola har rutiner för att tidigt fånga upp elevers behov av särskilt stöd. Styrningen och ledningen av skolan är tydlig och verksamheten bedrivs av en engagerad personal. Det framkommer i intervjuer att lärarna har stort förtroende för skolans rektor. Tillsynen visar också att skolan bedriver ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete där förebyggande och åtgärdande insatser omfattas.

Skolinspektionen bedömer dock att skolenheten i sitt systematiska kvalitetsarbete i högre utsträckning behöver följa upp, analysera och dokumentera resultat och måluppfyllelse. Rektorn och lärarna diskuterar resultaten på de nationella proven och de tester som genomförs men skolenheten genomför inte strukturerade analyser av dessa och inte heller av kunskapsresultaten i alla ämnen. Skolenheten saknar därmed viktiga underlag i sitt kvalitetsarbete. Det saknas också uppföljning och analys av måluppfyllelsen i förskoleklass samt hur särskilda stödresurser används och vilka effekter de får för att de på bästa sätt ska komma alla elever tillgodo.

Skolinspektionen bedömer vidare att skolans elevhälsa inte uppfyller skollagens krav på att vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevhälsans arbete behöver också följas upp och utvärderas.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sollefteå kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 12 maj 2014 redovisas för Skolinspektionen på adress Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå eller skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se. Redovisningen ska lämnas av tjänsteman på nämndens vägnar, nämndordförande, utskott eller berörd nämnd/Redovisningen ska lämnas av styrelsen för skolan eller den som företräder huvudmannen. Lämnas redovisningen av någon som företräder huvudmannen ska det framgå att delegation finns. Vänligen ange ärendets diarienummer vid kontakt med Skolinspektionen.

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Sollefteå kommun och Rödsta skolenhets rektor måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att skolans systematiska kvalitetsarbete omfattar analys av skolenhetens resultat.
- Se till att måluppfyllelsen i förskoleklass följs upp och utvärderas.
- Se till att uppföljningen av kunskapsresultaten i årskurs 3 även omfattar de naturorienterande och samhällsorienterande ämnena.
- Se till att elevhälsans arbete följs upp och utvärderas.
- Se till att skolans arbete med särskilt stöd följs upp och utvärderas som underlag för att ompröva skolans arbete med särskilt stöd.
- Se till att det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras.
- Se till att kvalitetsarbetet genomförs under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Motivering

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektor ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Inom varje skolenhet ska verksamheten systematiskt planeras, följas upp och utvecklas. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de nationella mål som finns för utbildningen. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbetet på enheten genomförs enligt skollagens krav. Det systematiska kvalitetsarbetet ska även dokumenteras.

I Sollefteå kommun finns ett så kallat årshjul framtaget för verksamheternas systematiska kvalitetsarbete och gäller från januari till och med december. Varje verksamhet ska därefter utarbeta ett lokalt årshjul och inom ramen för detta redovisa till skolförvaltningen skolenhetens resultat inom angivna områden, en så kallad resultatredovisning. För år 2012 ingår att redovisa målområdena Ledarskap, Kunskaper, Bedömning och betyg, Skola och hem, Normer och värden samt Skolrestaurang/Måltider. Inom varje målområde finns delområden där lägesbeskrivning, resultat, analys och utvärdering samt förbättringsåtgärder ska redovisas. I Rödsta skola finns en resultatredovisning för år 2012. Resultatredovisningen för år 2013 är inte klar, enligt rektorn.

Lärarna följer elevernas kunskapsutveckling bland annat genom den egna undervisningen och genom att dokumentera elevernas kunskapsutveckling i den skriftliga individuella utvecklingsplanen. Skolenhetens lärare gör lokala pedagogiska planeringar som rektor varje månad tar del av. Inom ramen för skolenhetens kvalitetsarbete begär rektorn bland annat in resultat från kartläggningar som görs inom ramen för ämnena matematik och svenska samt resultat på de nationella ämnesproven och måluppfyllelsen i nämnda ämnen. Dessa resultat analyseras muntligt av rektorn och lärare men behöver i högre utsträckning dokumenteras, vilket skolenhetens rektor är medveten om. Det saknas också en dokumentation och analys av måluppfyllelsen i förskoleklass samt elevernas kunskapsresultat i de naturorienterande- och samhällsorienterande ämnena i årskurs 3. Andra delar av verksamheten som inte i tillräcklig omfattning följs upp och utvärderas är hur särskilda stödresurser används och vilka effekter de får för att de på bästa sätt ska komma alla elever tillgodo samt elevhälsans arbete. Det innebär att det inte finns tillräckligt underlag för att ompröva arbetet inom dessa verksamheter och vid behov genomföra förändringar. Kvalitetsarbetet måste vidare genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Någon återkoppling till skolenheten utifrån resultatredovisningen görs inte från skolförvaltningen och inte heller från rektor till personalen.

Skolinspektionen bedömer, mot bakgrund av ovanstående, att skolans kvalitetsarbete måste ta sin utgångspunkt i en dokumenterad och samlad bedömning av måluppfyllelse och resultat samt en analys av skolenhetens resultat i relation till kursplanernas kunskapskrav och de nationella målen i läroplanen. Då resultaten från nationella prov i ämnena svenska och matematik i årskurs 3 ligger klart under rikets nivå är det viktigt att analysen sker både på grupp- och skolnivå.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Sollefteå kommun och Rödsta skolenhets rektor måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att det skapas förutsättningar för elevhälsans personal att arbeta förebyggande och hälsofrämjande.

Motivering

I skollagen anges att det för eleverna ska finnas elevhälsa som ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

Vägledning om elevhälsans uppdrag finns i de lagförarbeten som framhåller bland annat följande. Elevhälsans uppgift bör vara att främja lärande, utveckling och hälsa hos alla elever och att ha fokus på elever som är i behov av stöd för sitt lärande. Huvudmannen har ett ansvar att följa undervisningen för att tidigt upptäcka sådana miljöer som kan vara till hinder eller ogynnsamma för elever. Elevernas egna synpunkter när det gäller vad som orsakar problem och hur de kan hanteras bör tas till vara. Elevhälsan har en självklar roll i arbetet med analys och åtgärder, som bör inriktas på såväl individ-, som grupp- och skolenivå. I det individuellt inriktade arbetet har elevhälsan ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som till exempel arbetet mot kränkande behandling, livsstilsrelaterad ohälsa, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning. Arbeta med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan (prop. 2001/02:14, s. 26–27 och 2009/10:165, s. 276).

Rödsta skola har tillgång till elevhälsa. Kurator och specialpedagog tillsammans med rektorn deltar i elevhälsans månatliga träffar. Skolsköterska kallas in vid behov liksom skolpsykolog och skolläkare. I kommunen finns ett centralt resurscentrum med bland annat tal- och hörselpedagoger samt specialpedagoger som skolenheten kan nyttja.

I tillsynen framkommer att det finns ett förebyggande och hälsofrämjande arbete när det gäller insatser som rör enskilda elever. Något kontinuerligt och strukturerat samarbete med skolenhetens personal för att kunna arbeta förebyggande och hälsofrämjande finns dock inte. Elevhälsans personal uppger att de främst arbetar med att vidta åtgärder på individnivå och i mindre grad genomförs förebyggande insatser på grupp- och skolenhetsnivå. De involveras inte heller i några analyser av hur elevhälsans arbete på skolenheten fungerar och de eventuella utvecklingsbehov som kan finnas.

Skolinspektionen bedömer att elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete inte uppfyller författningarnas krav. Rektorn i Rödsta skola måste därför se till att det skapas förutsättningar för elevhälsan att bedriva ett förebyggande och hälsofrämjande arbete som uppfyller författningarnas krav.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Sollefteå kommun en anmärkning.

Sollefteå kommun ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 12 maj 2014.

Trygghet och studiero**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- I planen mot kränkande behandling saknas en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.

Motivering

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Enligt förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling ska planerna upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller.

Rödsta skola och fritidshem har en likabehandlingsplan som gäller för läsåret 2013/14. I planen finns bland annat rubrikerna Vision, Kartläggning och nulägesanalys, Mål och konkreta åtgärder samt Agerande vid akuta situationer. I intervjuer och i planen framgår att en kartläggning har genomförts och att konkreta åtgärder kommer att vidtas utifrån denna. Det saknas dock i planen en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts. Planen bör också benämnas plan mot kränkande behandling. Planen kan skrivas ihop med likabehandlingsplanen. Oavsett vad man väljer att kalla planen är det viktigt att det framgår att den omfattar såväl arbetet med likabehandling som arbetet mot kränkande behandling.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att bristen i skolenhetens plan mot kränkande behandling är mindre allvarlig mot bakgrund av att värdegrundsarbetet för övrigt bedöms som gott. Sollefteå kommun förutsätts rätta till bristen och någon redogörelse behöver inte lämnas till Skolinspektionen.

Författning

6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

Lgr 11 2.1 Övergripande mål och riktlinjer, Normer och värden

Särskilt stöd**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Av skolans åtgärdsprogram framgår inte hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

I de åtgärdsprogram i Rödsta skola som Skolinspektionen fått ta del av finns en redogörelse av elevens behov och hur de ska tillgodoses. I åtgärdsprogrammen finns bland annat rubrikerna nuläge, övergripande mål, delmål samt konkreta åtgärder/metoder. Datum för utvärdering finns också angivet. Det är skolenhetens rektor som tar beslut om åtgärdsprogram och skriver under desamma. Det framgår dock inte av åtgärdsprogrammen hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som ska göra vad. För att skapa en tydlig ansvarsfördelning och garantera att stödinsatserna sätts in, följs upp och utvärderas är det viktigt att det framgår vem eller vilka som är ansvariga för att genomföra olika insatser samt vilken befattning dessa personer har.

I åtgärdsprogrammen står vidare "glad, arbetsvillig", "glad, positiv, arbetsvillig" eller "är en social /.../". Det är viktigt, enligt Skolinspektionen, att undvika värdeladdade formuleringar om personliga egenskaper eller generaliseringar av karaktärsdrag.

Skolinspektionen bedömer att bristen, som är mindre allvarlig, föranleder en anmärkning till huvudmannen.

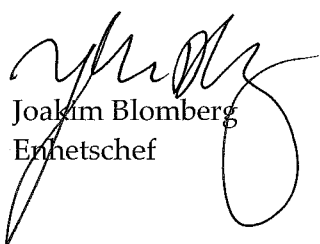
Skolinspektionen anser att rektorn för Rödsta skola måste se till att de åtgärdsprogram som utarbetas för eleverna innehåller en redogörelse över hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som ska göra vad.

Författning

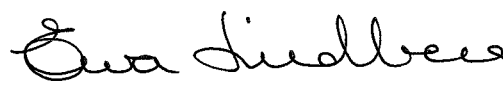
3 kap. 9 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråd Stefan Persson och utredare Linnéa Forsberg.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Enhetschef

Ewa Lindberg
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.